

Ювілеї

Михайлу Івановичу Шамаєву — 75

В березні 2001 року виповнилося 75 років із дня народження та 52 роки лікарської і науково-педагогічної діяльності завідувачому відділенню нейропатоморфології Інституту нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова АМН України, доктору медичних наук, професору Михайлу Івановичу Шамаєву.

Михайло Іванович Шамаєв народився 29 березня 1926 року у м.Марганець Дніпропетровської області. Після закінчення з відзнакою в 1949 році Київського медичного інституту ім.О.О.Богомольця був зарахований за конкурсом до аспірантури при кафедрі топографічної анатомії і оперативної хірургії, а після її закінчення призначений асистентом кафедри нормальної анатомії того ж інституту. З цього часу починається його становлення як педагога, наукового працівника. В 1958 році Михайло Іванович захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук.

1961 року перейшов до Інституту нейрохірургії, де очолив створену ним лабораторію нейрохірургічної анатомії, згодом перетворену в лабораторію топографічної і мікрохірургічної анатомії нервової системи. З 1986 року керує відділом нейропатоморфології. В 1984 році захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук. Вчене звання Професора одержав в 1993 році.

Наукові інтереси М.І.Шамаєва вельми широкі. На початку професійної діяльності він досліджував питання кровопостачання окремих ділянок тіла людини, з часом цілком присвятив себе поглибленому вивченню центральної нервової системи. Велику увагу він приділяє з'ясуванню особливостей морфології кровноносного русла ЦНС в умовах різних видів її патології. Плідно розвиваючи дослідження судинних змін при пухлинах головного мозку, що були розпочаті разом з професором Б.С.Хомінським, учений значно поглибив існуючі уявлення про характер перетворень кровноносного русла головного мозку під впливом неоплазматичної трансформації. Результати цих досліджень були покладені в основу успішно захищеної ним докторської дисертації "Изменения мозговых сосудов при глиомах полушарий большого мозга (макро-микроскопическое исследование)" (1984). Роботи М.І.Шамаєва, присвячені особливостям та патології гемоциркуляції головного та спинного мозку широко відомі серед нейрохірургів, невропатологів та патоморфологів.

Михайло Іванович є керівником або консультантом майже кожної дисертації, що має морфологічні розділи, присвячені нейротопографії та мікронейрохірургії. Він автор 129 наукових праць, у тому числі 2 колективних монографій, присвячених актуальним і нагальним питанням



морфології, клінічної і патологічної анатомії нервової системи. Під його керівництвом виконано 5 докторських та 9 кандидатських дисертацій.

М.І. Шамаєв висококваліфікований фахівець-нейропатоморфолог, який володіє сучасними методами морфологічних досліджень нервової системи (в тому числі й методом макро-мікроскопії). Учений гідно представляв Україну на численних міжнародних з'їздах та конференціях. У 1997 році на запрошення університетів міст Ізмір та Манісса (Туреччина) читав там лекції з мікронейрохірургічної анатомії нервової системи.

Його педагогічна і наукова діяльність пов'язана з кафедрами анатомії та топографічної анатомії Національного медичного університету ім.акад.О.О.Богомольця, нейрохірургії КМАПО ім.П.Л.Шупика. М.І.Шамаєв багато часу приділяє педагогічній, начальній-методичній та виховній роботі. Він створив в Інституті лабораторію топографічної та мікрохірургічної анатомії нервової системи, в якій під його керівництвом співробітники Інституту та аспіранти з інших нейрохірургічних закладів країни і світу опановують клінічну та мікрохірургічну анатомію центральної нервової системи. Це сприяло значному підвищенню якості лікування хворих, широкому використанню у повсякденній роботі навичок мікрохірургії. Ним проведено профілювання викладання топографічної та патологічної анатомії нервової системи усіх розділів, спрямоване на задоволення запитів та проблем сучасної практичної нейрохірургії. Лекції Михайла Івановича привертають увагу, збирають велику аудиторію слухачів.

При діяльній участі та під керівництвом М.І.Шамаєва підвищились рівень методичного забезпечення і ефективність науково-теоретичних та практичних розробок з проблем мікрохірургічної анатомії та мікротопографії позамозкових і внутрішньомозкових пухлин, травми центральної нервової системи; "смерті мозку"; уроджених та набутих судинних уражень ЦНС; уроджених вад розвитку ЦНС; радіаційних уражень головного мозку. Він бере активну участь у розробці класифікації пухлин нервової системи згідно з сучасними вимогами нейрохірургічної клініки, і в адаптації її до міжнародної онкологічної класифікації.

Робота за темою "Розробка мікронейрохірургічної ендоскопічної анатомії шлуночкової системи головного мозку з метою мінімізації нейрохірургічних доступів», керівником якої був М.І.Шамаєв, відмічена грамотою Академії медичних наук України за 1998 рік.

М.І.Шамаєв є членом Української Асоціації Нейрохірургів, Світової Федерації та Європейської Асоціації нейрохірургічних товариств, членом вченої ради Інституту та спеціалізованої вченої ради по захисту дисертацій на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук за фахом нейрохірургія, членом редколегії "Українського нейрохірургічного журналу", в роботі яких постійно бере активну участь.

Наполегливість, колегіальність та принциповість Михайла Івановича у поєднанні з творчим демократизмом, готовністю прийти на допомогу тим, хто її потребує високо підносять його авторитет як педагога, вченого, консультанта серед широкого кола лікарів різних спеціальностей, вчених та студентства.

Усі співробітники Інституту нейрохірургії, лікарі-інтерни, ординатори та слухачі кафедри нейрохірургії КМАПО, хто спілкуються або працюють поряд з М.І.Шамаєвим, знають його як доброзичливу, інтелігентну, високоосвічену та ерудовану людину з життєстверджуючим почуттям гумору.

Своє 75-річчя ювіляр зустрічає сповнений творчих задумів.

Співробітники інституту, відділу нейропатоморфології, редакція журналу та колеги щиро вітають Михайла Івановича із славним ювілеем, бажають йому здоров'я, наснаги, плідного творчого довголіття.